

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU SINAVINA BAŞVURAN ADAY ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME BİÇİMLERİNİN İNCELENMESİ

Hakan Salim ÇAĞLAYAN*
Özden TAŞGIN**

ÖZET

Bu araştırma; beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran aday öğrencilerin öğrenme biçimlerini belirlemek; öğrenme biçimlerinin cinsiyet, yaş, mezun oldukları lise türü, mezun oldukları lise alan türü ve sınava başvuru yaptıkları branşlarına göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın örneklemini 2007 yılında Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran aday öğrencilerden tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 417 öğrenci oluşturmuştur.

Araştırmanın modeli tarama (survey) yöntemidir. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Şimşek (2002) tarafından geliştirilen “BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri” kullanılmıştır. Envanter bedensel, işitsel ve görsel olmak üzere üç öğrenme biçimini ölçmektedir. Her öğrenme biçimi için 16 madde içeren envanter, toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Bu araştırma için yapılan güvenilirlik çalışmasında, envanterin “bedensel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .634, “işitsel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .717 ve “görsel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .697 olarak bulunmuştur. Envanterin tümüne ilişkin güvenilirlik katsayısı ise .853 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde frekans (f) ve yüzde (%)’ler kullanılmış, değişkenler arası ilişkiler kay-kare istatistik yöntemi ile incelenmiştir. Anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

Araştırma sonucunda; aday öğrencilerin %63,3’ünün görsel, %18,7’sinin işitsel ve %18’inin bedensel öğrenme biçimine sahip oldukları; öğrenme biçimlerinin cinsiyet, yaş, mezun oldukları lise türü, mezun oldukları lise alan türü ve sınava başvuru yaptıkları branşlarına göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Spor, öğrenme biçimi, özel yetenek sınavı, BİG 16 Öğrenme Biçimleri Envanteri.

ABSTRACT

The research investigated to identify the learning modalities of candidate students’ applicant for special ability examination in Physical Education and Sport Department and if this can be changeable depending on their gender, age, type of being graduated high school, type of field being graduated high school and branches of making application for examination.

Research’s sample involves randomly chosen from 417 students applicant for special ability examination in Selcuk University Physical Education and Sports Departments.

The model of this research is the survey method. We use personal information forms, which is developed by the researcher and “BIG 16 Learning Modality Inventory” which is developed by Simsek (2002). We evaluate three learning modalities in these inventory; these are kinesthetic, visual, and auditory modalities as a kind of data. Every learning modalities have got 16 items in this inventory, there are totally 48 items in this inventory. The “kinesthetic” text has got .634

* Arş. Gör. Dr., Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

** Yrd. Doç. Dr., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

reliability coefficient, “auditory” text has got .717 reliability coefficient, “visual” text has got .697 reliability coefficient in this inventory. The reliability coefficient is .853 in the whole inventory. The frequency and percent are used in this data analyses, the relations between the differences are studied by Chi-Square statistics technics. The meaning level is taken 0.05.

The result of the research; candidate students 63,3% of them have visual, 18,7% of them have auditory and 18% of them have kinesthetic learning modality; their learning modalities didn't change depending on gender, age, type of being graduated high school, type of field being graduated high school and branches of making application for examination.

Keywords: Sports, learning modality, special ability examination, BIG 16 Learning Modality Inventory.

GİRİŞ

Eğitim sürecinin en önemli parçası olan öğrenme kadar, bu öğrenmenin hangi koşullar altında ve nasıl oluştuğu da büyük önem taşımaktadır (Tepehan, 2004). Eğitim-öğretim faaliyetlerinin yapıldığı ortamlar fiziksel/biyolojik/psikolojik özellikler, ilgiler, beklentiler, istekler, yetenekler ve zeka türleri açısından bir zenginlik içermektedir. Öğrencilerin bu genel özelliklerindeki farklılıklar, doğal olarak onların öğrenme süreçlerinde de gözlenmektedir. Eğitim-öğretim faaliyetlerinde temel amaç bireylerde olumlu yönde davranış değişikliği gerçekleştirmekse, bu faaliyetlerde öğrenme stillerinin dikkate alınması gerektiğinin ne kadar önemli olduğu daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü bu faaliyetlerin başarıyla amaçlarına ulaşmasını sağlamakla görevli olan eğitimcilerin, tüm öğrencilerin öğrenme süreçlerini ve dolayısıyla öğrenme stili özelliklerini değerlendirmesi gereklidir (Littlewood, 1987).

İlk kez 1960 yılında Rita Dunn tarafından ortaya atılan “öğrenme stili” kavramı, üzerinde sürekli çalışılan ve araştırılan bir konu olmuştur. Bu çalışmaların temel amacı, insanların birbirinden farklı olarak öğrendiklerini ortaya koymaktır. Bireylerin kişilik özellikleri bakımından farklı özelliklere sahip olmaları, araştırmacıları ve eğitimcileri bu farklılıkların kaynağına yönlendirmiştir (Boydak, 2006).

Öğrenme stilleri konusunda uzun çalışmalar yapan Rita Dunn (1993) öğrenme stillerini “her bir öğrencinin yeni ve zor bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendilerine özgü yollar kullanması olarak” tanımlamıştır (Boydak, 2006).

Öğrenme stili, genel olarak bir öğrencinin, öğrenme çevresini psikolojik olarak nasıl algıladığını, çevresi ile nasıl etkileşimde bulunduğunu ve nasıl tepki verdiğini ortaya koyan bireysel özellikler ve tercihler grubu olarak tanımlanır (Ersoy, 2003). Kolb (1984) öğrenme stilini, “öğrenmede kişisel olarak tercih edilen yöntem”; Peker (2003), “bireyin bilgiyi algılama ve işleme boyutlarını dikkate alan bireysel özelliklerin örüntüsü” olarak tanımlamaktadır. Ülgen (1997) ise öğrenme stillerinin, “bireyin öğrenme koşulları ve öğrenme sürecindeki tercihleri ile ilgili olduğunu” belirtmiştir.

Öğrenme stilinin algısal tercih ve güçlükler, bilgi işleme alışkanlıkları, motivasyonel ve psikolojik faktörler gibi değişik boyutları vardır. Algısal tercihler, öğrencilerin öğrenirken kullanmayı tercih ettikleri ortamlar, materyaller

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesi

ve kullanılan mesajların kodlanma biçimi ile ilgilidir. Bu tercihlerin bütünü, öğrenme biçemi olarak adlandırılmaktadır. Öğrenme biçiminin, genellikle kabul edilen üç türü vardır. Bunlar bedensel (kinesthetic), işitsel (auditory) ve görsel (visual) biçimlerdir (Şimşek, 2002).

Bedensel biçemin tanımlanmasında beden, vücut, denge, el becerisi, etkinlik, spor, dans, drama, tiyatro, gösteri, devinim gibi kavramların önemi vardır. Bu biçeme sahip bir öğrenci genellikle duyu ve düşüncelerini beden dili ile ifade etmeye, alet kullanmaya ve bir şeyleri bizzat yapmaya, somut bir şeyler üretmeye ilgi duyar ve isteklidir.

İşitsel biçeme sahip öğrenciler müzik ve sesli uyarıcılara karşı duyarlıdır. Konuşmak, tartışmak, dinlemek, anlatmak, ses tonu, dil, melodi, birbirine yakın ama farklı sesler, şiir ve sesler bu biçeme sahip öğrencilerin önemsedikleri ve tercih ettikleri şeylerdir.

Görsel biçeme sahip öğrenciler okuduklarını ya da duyduklarını zihinlerinde canlandırabilirler. Başlarından geçen olayları görsel olarak ve ayrıntılı şekilde hatırlayabilirler. Resim, çizim, harita, çizgi, renk, yön, plan bu öğrencilerin ilgisini çeker (Şimşek, 2002).

Etkili öğrenme, öğrencilerin öğrenme stilleri ile öğretim ortam ve etkinlikleri arasında uyum olduğu durumlarda meydana gelmektedir. Bunun aksi durumlarda öğrenciler güvensizlik, düş kırıklığı, bıkkınlık, başarısızlık vb. duygular yaşamakta, bu da eğitim kurumları açısından olumsuz sonuçlara neden olmaktadır (Açıkgöz, 1996).

Eğitmcilerin öğrencilerin öğrenme stillerine uygun eğitim ortamlarını düzenleyebilmeleri; uygun yöntem ve teknikler seçebilmelerinde aydınlatıcı bilgiler sağlayacağı için işlevseldir. Bu nedenle araştırmada; beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin öğrenme biçemlerinin belirlemesi yoluyla genel bir profil ortaya konmuş ve öğrenci merkezli uygulamalar için bir ön hazırlık olması yönünde çaba sarf edilmiştir.

YÖNTEM

Evren ve Örneklem: Araştırmanın modeli tarama (survey) yöntemidir. Araştırmanın evrenini 2007 yılında Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran 1204 aday öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise sınava başvuran adaylardan tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 417 öğrenci oluşturmuştur.

Veri Toplama Araçları: Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Şimşek (2002) tarafından geliştirilen "BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri" kullanılmıştır. Şimşek (2002) tarafından geliştirilen bu envanter bedensel, işitsel ve görsel olmak üzere üç öğrenme biçimini ölçmektedir. Her öğrenme biçemi için 16 madde içeren envanter, toplam 48 maddeden oluşmaktadır. Her bir maddenin değerlendirilmesinde, maddenin değerlendirilen kişiye uygunluğuna göre 5'li Likert ölçeği kullanılmıştır. Kişinin yatkın olduğu öğrenme biçiminin belirlenmesinde izlenecek yöntem, her bir biçem alanından alınacak puanların toplamalarının karşılaştırılmasıdır. Envanterin yapı geçerliliği faktör (temel

bileşenler) analizi ile belirlenmiştir (Envanterde yer alan maddeler, toplam varyansın %42.92'sini açıklayan 3 faktörde toplanmaktadır) (Şimşek, 2002).

Envanterden elde edilen puanların güvenilirliği iç tutarlılık ölçümü ve cronbach alpha katsayısı ile hesaplanmıştır. Hesaplanan güvenilirlik katsayıları “bedensel” alt testi için .684, “işitsel” alt testi için .771 ve “görsel” alt testi için .793 olarak bulunmuştur. Envanterin tümüne ilişkin cronbach alpha değeri ise .844 olarak hesaplanmıştır (Şimşek, 2002).

Bu araştırma için yapılan güvenilirlik çalışmasında, envanterin “bedensel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .634, “işitsel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .717 ve “görsel” alt testine ait güvenilirlik katsayısı .697 olarak bulunmuştur. Envanterin tümüne ilişkin güvenilirlik katsayısı ise .853 olarak hesaplanmıştır.

Bu envanter kapsamlı bir öğrenme stili envanteri değildir. Aracın ölçtüğü tercihler, yalnızca öğrenme biçimleriyle ilgilidir. Öğrenme biçimi, çeşitli öğrenme biçimi modellerinde tanımlanan boyutlardan sadece birisidir. Envanter orta ve yükseköğretim kurumları tarafından kullanılabilmesi gibi; kendi öğrenme biçimlerini tanımak amacıyla, öğrenciler tarafından da kullanılabilir (Şimşek, 2002).

Verilerin Analizi: Verilerin analizi SPSS (Statistical Package For Social Scientists for Windows Release 14.0) istatistik programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin çözümünde frekans ve yüzdeler kullanılmış, değişkenler arası ilişkiler kay-kare istatistik yöntemi ile incelenmiştir. İstatistiksel hesaplamalarda anlamlılık düzeyi 0.05 olarak alınmıştır

BULGULAR

Tablo 1. Örneklem Grubunu Oluşturan Aday Öğrencilerin Kişisel Bilgilerine Ait Dağılım

Değişkenler	Alt Kategoriler	N	%	Toplam
Cinsiyet	Kız	111	26,6	417 - %100,0
	Erkek	306	73,4	
Yaş	16-18	138	33,1	417 - %100,0
	19-21	188	45,1	
	22-24	71	17,0	
	25 ve üstü	20	4,8	
Mezun Olunan Lise	Genel lise	332	79,6	417 - %100,0
	Meslek liseleri	47	11,3	
	Anadolu/Fen/Özel/Süper lise	38	9,1	
Mezun Olunan Lise Alanı	Spor alanı	37	8,9	417 - %100,0
	Fen bilimleri	48	11,5	
	Türkçe-Matematik	186	44,6	
	Sosyal bilimler	110	26,4	
	Diğer Alan	36	8,6	

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesi

Branş	Voleybol	46	11,0	417 - %100,0
	Atletizm	90	21,6	
	Hentbol	54	12,9	
	Futbol	109	26,1	
	Basketbol	45	10,8	
	Uzak Doğu Sporları	34	8,2	
	Diğer Sporlar	39	9,4	

Tablo 2. Aday Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Biçemleri İçin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Öğrenme Biçemleri	N	%
Bedensel	75	18,0
İşitsel	78	18,7
Görsel	264	63,3
Toplam	417	100,0

Tablo 2'de görüldüğü üzere, aday öğrencilerin %63,3'ünün görsel, %18,7'sinin işitsel ve %18'inin bedensel öğrenme biçimine sahip olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. Aday Öğrencilerin Cinsiyet Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Cinsiyetiniz		ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²
		Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam	
Kız	N	20	22	69	111	X ² =0.132 sd=2 p=0.936
	%	18,0	19,8	62,2	100,0	
Erkek	N	55	56	195	306	
	%	18,0	18,3	63,7	100,0	
Toplam	N	75	78	264	417	
	%	18,0	18,7	63,3	100,0	

Tablo 3 incelendiğinde, aday öğrencilerin öğrenme biçemlerinin, cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir (X²₍₂₎=0.132, p>0.05).

Tablo 4. Aday Öğrencilerin Yaş Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Yaş	ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²	
	Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam		
16-18	N	24	30	84	138	X ² =5.066 sd=6 p=0.535
	%	17,4	21,7	60,9	100,0	
19-21	N	33	35	120	188	
	%	17,6	18,6	63,8	100,0	
22-24	N	13	8	50	71	
	%	18,3	11,3	70,4	100,0	
25 ve üstü	N	5	5	10	20	
	%	25,0	25,0	50,0	100,0	
Toplam	N	75	78	264	417	
	%	18,0	18,7	63,3	100,0	

Tablo 4'de görüldüğü üzere, aday öğrencilerin öğrenme biçemlerinin yaş değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($X^2_{(6)}=5.066$, $p>0.05$).

Tablo 5. Aday Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Türü Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Lise Türü	ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²	
	Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam		
Genel Lise	N	60	65	207	332	X ² =2.322 sd=4 p=0.677
	%	18,1	19,6	62,3	100,0	
Meslek Liseleri	N	10	8	29	47	
	%	21,3	17,0	61,7	100,0	
Anadolu/fen/özel/süper lise	N	5	5	28	38	
	%	13,2	13,2	73,7	100,0	
Toplam	N	75	78	264	417	
	%	18,0	18,7	63,3	100,0	

Tablo 5 incelendiğinde, aday öğrencilerin öğrenme biçemlerinin mezun oldukları lise türü değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir ($X^2_{(4)}=2.322$, $p>0.05$).

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesi

Tablo 6. Aday Öğrencilerin Mezun Oldukları Lise Alan Türü Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Lise Alan Türü		ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²
		Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam	
Spor Alanı	N	5	7	25	37	X ² =3.908 sd=8 p=0.865
	%	13,5	18,9	67,6	100,0	
Fen Bilimleri	N	9	7	32	48	
	%	18,8	14,6	66,7	100,0	
Türkçe-Matematik	N	32	35	119	186	
	%	17,2	18,8	64,0	100,0	
Sosyal Bilimler	N	20	20	70	110	
	%	18,2	18,2	63,6	100,0	
Diğer Alan	N	9	9	18	36	
	%	25,0	25,0	50,0	100,0	
Toplam	N	75	78	264	417	
	%	18,0	18,7	63,3	100,0	

Tablo 6’da görüldüğü üzere, aday öğrencilerin öğrenme biçemlerinin mezun oldukları lise alan türü değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir (X²₍₈₎=3.908, p>0.05).

Tablo 7. Aday Öğrencilerin Branş Değişkenlerine Göre Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesine İlişkin Kay Kare Testi Sonuçları

Branş		ÖĞRENME BİÇEMLERİ				X ²
		Bedensel	İşitsel	Görsel	Toplam	
Voleybol	N	8	8	30	46	X ² =6.093 sd=12 p=0.911
	%	17,4	17,4	65,2	100,0	
Atletizm	N	15	18	57	90	
	%	16,7	20,0	63,3	100,0	
Hentbol	N	8	9	37	54	
	%	14,8	16,7	68,5	100,0	
Futbol	N	24	17	68	109	
	%	22,0	15,6	62,4	100,0	
Basketbol	N	6	8	31	45	
	%	13,3	17,8	68,9	100,0	
Uzak Doğu Sporları	N	8	8	18	34	
	%	23,5	23,5	52,9	100,0	
Diğer Branşlar	N	6	10	23	39	
	%	15,4	25,6	59,0	100,0	
Toplam	N	75	78	264	417	
	%	18,0	18,7	63,3	100,0	

Tablo 7 incelendiğinde, aday öğrencilerin öğrenme biçemlerinin sınava başvuru yaptıkları branş değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir (X²₍₁₂₎=6.093, p>0.05).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Yaptığımız araştırmada, beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran aday öğrencilerin %63,3'ünün görsel, %18,7'sinin işitsel ve %18'inin bedensel öğrenme biçimine sahip olduğu tespit edilmiştir (Tablo 2).

Farklı öğrenci grupları ve envanterlerle yapılan çalışmalarda; Reid (1987), Koreli, Çinli ve Japon öğrencilerin büyük çoğunluğunun görsel öğrenenler olduklarını; Ewing ve Yong (1993), Çin, Afrika ve Meksika asıllı Amerikalı azınlık öğrencilerinin ağırlıklı olarak görsel öğrenme stili tercihine sahip olduğunu; Mahiroğlu (1999), öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinin en çok görsel olduğunu, onu işiterek ve yaparak öğrenme tercihlerinin izlediğini; Şimşek (2002), öğrencilerin %63'ünün görsel, %27'sinin işitsel, %10'unun bedensel öğrenme biçimine sahip olduğunu; Çelik (2004), öğrencilerin öğrenme stilleri dağılımlarının, öncelikli olarak %81,8 görsel, ikinci olarak %65,6 işitsel ve üçüncü olarak %62,3 bedensel olduğunu; Yıldırım ve Çirkinioğlu (2005), araştırmaya katılan öğrencilerin yaklaşık yarısının (%49,5) görsel öğrenme stiline sahip olduğunu; Gürkan (2007) öğrencilerin baskın öğrenme stillerinin %68 görsel, %16 bedensel, %16 işitsel olduğunu; Çağlayan ve diğerleri (2007) spor yapan öğrencilerin %57,3'ünün görsel, %22,4'ünün işitsel ve %20,3'ünün bedensel öğrenme stiline sahip olduğunu, spor yapmayan öğrencilerin ise %55,5'inin görsel, %25,5'inin işitsel, %19'unun bedensel öğrenme stiline sahip olduğunu bulmuşlardır. Araştırmacıların buldukları bu bulgular genel olarak bizim çalışmamızda bulduğumuz sonuçları destekler niteliktedir.

Aday öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğrenme biçimlerinin incelenmesinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 3). Bu alanda, araştırmada bulduğumuz öğrenme biçimlerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucunu destekleyen birçok çalışma mevcuttur. Farklı öğrenci gruplarıyla ve envanterlerle yapılan çalışmalarda; Shaw ve Marlow (1999), öğrenme stilleri arasında cinsiyetin farklılık oluşturmadığını; Hansen (2000) "Beden Eğitimi Öğrencileri ile Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğrenme Stil Tercihlerinin İncelenmesi" isimli araştırmasında, öğrencilerin öğrenme stil tercihleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel açıdan bir anlamlılık bulunmadığını; Kabadayı (2001), öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğrenme biçimlerinde kayda değer bir farklılık olmadığını; Loo (2002), öğrencilerin öğrenme stil tercihlerini belirlerken cinsiyetlerinin bu tercihe bir etkisinin olmadığını; İlhan (2002), kursiyerlerin öğrenme stili tercihlerinin cinsiyete göre farklılık göstermediğini; Arslan (2003), öğrencilerin cinsiyet ayrımı olmaksızın çoğunlukla görsel öğrenen olduklarını; Fer (2003), öğrencilerin öğrenme biçimleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını, Ames (2003), öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını; Crabtree (2003), öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında önemli farklılıklar olmadığını; Güzel (2004), öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyete göre farklılaşmadığını; Arslan ve Babadoğan (2005) öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığını; Karakış (2006), öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stilleri bakımından cinsiyetlerine göre manidar bir ilişki olmadığını; Demir (2006), öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğrenme stilleri

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesi

arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığını; Erkuş ve diğerleri (2006) öğrencilerin öğrenme stilleri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir ilişkiye rastlanmadığını; Çağlayan (2007) beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğrenme biçemlerinin cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığını tespit etmişlerdir.

Literatürde cinsiyetin öğrenme stili üzerinde etkisi olmadığını gösteren bu denli araştırma olmasına rağmen bir o kadar cinsiyetin öğrenme stili üzerinde belirleyici bir rolü olduğunu gösteren araştırmalarda mevcuttur. McCarthy (1987), Matthews (1991), Ewing ve Yong (1993), Dunn ve Griggs (1995), Matthews (1996), Ergür (1998), Mahiroğlu (1999), Baran (2000), Taylor (2001), Kennedy (2002), Clump ve Skogsbergboise (2003), Tabanlıoğlu (2003), Güven (2004), Çubukçu (2004), Garland ve Martin (2005), Noh ve Muhammad (2005), Otrar (2006), yaptıkları araştırmalarda öğrencilerin öğrenme stil tercihlerinin belirlenmesinde cinsiyetin önemli bir etken olduğunu tespit etmişlerdir. Bu noktada bulunan sonuçların birbiri ile çelişkili gözükmesinin sebebini; literatürde öğrenme stillerine ait birden fazla kuramsal açıklamanın bulunması ve bunlara bağlı olarak geliştirilen ölçme araçlarının fazlalığı olarak açıklayabiliriz.

Aday öğrencilerin yaş değişkenlerine göre öğrenme biçemlerinin incelenmesinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 4). Bu sonuca göre aday öğrencilerin yaşlarının öğrenme biçemleri üzerinde bir etkisinin olmadığı fakat yaş grubunun (25 ve üstü) büyümesine paralel olarak aday öğrencilerin görsel (%50), bedensel (%25) ve işitsel (%25) öğrenme biçemlerine sahip olma oranlarının birbirine daha yakın bir dağılım gösterdiği gözlemlenmiştir. Bunun sebebi, öğrencilerin yaşlarının büyümesine paralel olarak sahip oldukları öğrenme biçemlerinin daha fazla farkında olmalarından kaynaklanmış olabilir. Taylor (2001) tarafından, beden eğitimi öğrencilerinin ve öğretmenlerinin öğrenme stili tercihlerinin incelenmesi amacıyla yapılan araştırmada da yaşa göre öğrenme stillerinin farklılaşmadığı belirlenmiştir. Ayrıca Ergür (1998), Truluck ve Courtenay (1999), İlhan (2002), Erginer (2004), Park (1997) ve Crabtree (2003) tarafından yapılan araştırmalarda, yaşın öğrenme stilleri üzerinde bir etkisinin olmadığı sonucu bulunmuştur. Bu bulgular, araştırmada bulduğumuz sonuçların destekler niteliktedir.

Aday öğrencilerin mezun oldukları lise türü değişkenlerine göre öğrenme biçemlerinin incelenmesinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 5). Sonuç anlamlı çıkmamasına rağmen, Anadolu/fen/özel/süper liseden mezun olan öğrencilerin diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre görsel öğrenme biçemlerinin daha baskın olduğu, meslek liselerinden mezun olan öğrencilerin de bedensel öğrenme biçemlerinin, diğer liselerden mezun olan öğrencilere göre daha baskın olduğu gözlemlenmiştir. Öğrenme-öğretme sürecinde Anadolu/fen/özel/süper liselerde görsel etkinliklere, diğer liselere göre daha çok yer verilmesi, öğrencilerini bir meslek dalında yetiştirmeyi hedefleyen meslek liselerinde de (özellikle endüstri meslek liseleri) bedensel öğrenmenin daha çok ön planda tutulması, bu sonucun çıkmasında neden teşkil etmiş olabilir. Teziç (1994), Ergür ve Saraçbaşı (2002), Numanoglu ve Şen (2006),

Erkuş ve diğerleri (2006)'nin farklı öğrenci gruplarıyla yaptığı araştırmalarda, öğrencilerin öğrenme stilleri ile mezun oldukları lise türü arasında anlamlı bir ilişki olmadığı bulunmuştur. Bu bulgular genel olarak araştırma sonuçlarımızla paralellik göstermektedir.

Aday öğrencilerin mezun oldukları lise alan türü değişkenlerine göre öğrenme biçimlerinin incelenmesinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 6). Aslında her alanın kendine özgü öğrenme teknikleri olduğu bilinmektedir. Öğrencilerin bu alanları seçerken kendi öğrenme biçimlerini dikkate alarak seçmiş olabilecekleri düşünüldüğünde bu sonucun anlamlı çıkması beklenirdi. Fakat sonucun anlamlı çıkmaması öğrencilerin öğrenme biçimlerinin farkında olmamasından veya eğitim sistemimizdeki ezberci eğitim anlayışından kaynaklanmış olabilir. Ergür (1998), Güven (2004), Şirin ve Güzel (2006) ve Otrar (2006)'ın farklı öğrenci gruplarıyla yaptıkları araştırmalarda, öğrencilerin öğrenme stilleri ile mezun oldukları lise alan türleri arasında anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bu sonuçlar, araştırmamızın bulgularıyla örtüşmemektedir.

Aday öğrencilerin sınava başvuru yaptıkları branş değişkenlerine göre öğrenme biçimlerinin incelenmesinde, anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 7). Çağlayan (2007) ve Çağlayan ve diğerleri (2007) tarafından yapılan araştırmalarda da öğrencilerin öğrenme biçimlerinin branş değişkenlerine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Araştırmacıların buldukları bu bulgular bizim çalışmamızda bulduğumuz sonuçlarla paralellik göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen bulgulara dayalı olarak; beden eğitimi ve spor yüksekokulu özel yetenek sınavına başvuran aday öğrencilerin sahip oldukları öğrenme biçimlerinin çoğunlukla görsel olduğunu bunu sırasıyla işitsel ve bedensel öğrenme biçimlerinin izlediğini; sahip oldukları öğrenme biçimlerinin, cinsiyet, yaş, mezun oldukları lise türü, mezun oldukları lise alan türü ve sınava başvuru yaptıkları branş değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık göstermediğini söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

Açıkgöz, K. Ü. (1996). Etkili Öğrenme ve Öğretme. İzmir: Kanyılmaz Matbaası.

Ames, P. C. (2003). Gender and Learning Style Interactions in Students' Computer Attitudes. *Journal Educational Computing Research*. 28 (3), 231-244.

Arslan, B. (2003). Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mühendislik Öğrencilerinin Öğrenme Stillere Yönelik Betimleyici Bir Çalışma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Arslan, B. ve Babadoğan, C. (2005). İlköğretim 7. ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Stillерinin Akademik Başarı Düzeyi, Cinsiyet ve Yaş İle İlişkisi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Sonbahar, Sayı: 21.

Baran, A. (2000). Üniversite Öğrencilerinin Çoklu Yetenek-Öğrenme Stilleri İle Benlik Saygısı ve Sürekli Kaygı Düzeyleri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış

**Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme
Bıçemlerinin İncelenmesi**

Yüksek Lisans Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Samsun.

Boydak, H. A. (2006). Öğrenme Stilleri. (Yedinci Baskı). İstanbul: Beyaz Yayınları.

Clump, M. A. and Skogsbergboise, K. (2003). Differences in Learning Styles of College Students Attending Similar Universities in Different Geographic Locations. *College Student Journal*. 37 (4), 501-508.

Crabtree, D. S. (2003). A Study of Students' Learning Styles in ITV Broadcast, Remote, and Traditional Classrooms at East Tennessee State University. Ph.D Thesis. East Tennessee State University.

Çağlayan, H. S. (2007). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğrenme Bıçemleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.

Çağlayan, H. S., Sezen, M. ve Şirin, E.F. (2007). Spor Yapan ve Spor Yapmayan Lise Öğrencilerinin Öğrenme Stillerinin İncelenmesi. XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 5-7 Eylül. Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Tokat.

Çelik, L. (2004). Teknoloji Yoğun Ortamların Öğrencilerin Öğrenme Stil Tercihlerine Uygunluğu. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.

Çubukçu, Z. (2004). Öğretmen Adaylarının Düşünme Stillerinin Öğrenme Bıçimlerini Tercih Etmelerindeki Etkisi. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz. İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.

Demir, M. K. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğrenme Stilleri ve Sosyal Bilgiler Öğretimi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*. Bahar, Sayı: 23.

Dunn, R. S. and Griggs, S. A. (1995). Hispanic-American and Learning Styles. *Emergency Librarian*. 23 (2), 11-16.

Erginer, E. (2004). İlköğretim Birinci Devre Çocuklarının Öğrenme Tercihlerinin Değerlendirilmesi. XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, 6-9 Temmuz. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Malatya.

Ergür, D. O. (1998). Hacettepe Üniversitesi Dört Yıllık Lisans Programlarındaki Öğrenci ve Öğretim Üyelerinin Öğrenme Stillerinin Karşılaştırılması. Yayınlanmış Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.

Ergür, D. O. ve Saraçbaşı, T. (2002). Hacettepe Üniversitesi İngilizce Hazırlık Okulu Öğrencilerinin Öğrenme Tercihleri Yönünden İncelenmesi. Açık ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, 23-25 Mayıs. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi, Eskişehir.

Erkuş, H., Topçu, U., Yüksel, K., Mawanaisha, M., Kılıç, M., Rjab, M., Dedebe, Ö. ve Şemin, İ. (2006). Tıp Fakültesi Öğrencilerinde Öğrenme Stilleri İle Eğitim Yöntemleri İlişkisinin Araştırılması. III. Aktif Eğitim Kurultayı, 3-4 Haziran. Dokuz Eylül Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (DESEM), Alsancak, İzmir.

Ersoy, S. (2003). İlköğretim 6, 7, 8. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Dersindeki Başarılarına Göre Öğrenme Stilleri ve Çalışma Alışkanlıklarının İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Ewing, N. J. and Yong, L. F. (1993). A Comparative Study of The Learning Style Preferences Among Gifted African-American, Mexican-American and American-Born, Chinese Middle-Grade Students. *Roeper Review*. 14 (3), 120-123.

Fer, S. (2003). Matematik, Fizik ve Kimya Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğrenme Biçemlerine Göre Kolay Öğrendikleri Öğrenme Etkinlikleri. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. 28 (304), 33-44.

Garland, D. and Martin, B. N. (2005). Do Gender and Learning Style Play A Role in How Online Courses Should Be Designed? *Journal of Interactive Online Learning*. 4 (2), 67-81.

Gürkan, T. (2007). *Hukuk Öğretiminin ve Hukukçunun Eğitiminin Değerlendirilmesi*.

<<http://www.barobirlik.org.tr/yayinlar/makaleler/tanjugurkan.doc>>
adresinden, 13 Mart 2007 tarihinde alınmıştır.

Güven, M. (2004). Öğrenme Stilleri İle Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri (Eğitim Programları ve Öğretim) Anabilim Dalı, Eskişehir.

Hansen, P. J. (2000). The Preferred Learning Styles of Student Athletic Trainers and Certified Athletic Trainers in Nata District IV and District V. Ph.D Thesis. University of South Dakota.

İlhan, A. (2002). İngilizce Kurslarına Devam Eden Kursiyerlerin Öğrenme Stilleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara.

Kabadayı, A. (2001). Bilişsel Öğrenim Biçemleri ve Öğrenci-Merkezli Bir Yabancı Dil Öğretim Modeli Önerisi. Yayınlanmış Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çocuk Gelişimi Eğitimi Anabilim Dalı, Konya.

Karakış, Ö. (2006). Bazı Yükseköğrenim Kurumlarında Farklı Öğrenme Stilllerine Sahip Olan Öğrencilerin Genel Öğrenme Stratejilerini Kullanma Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Denetimi Anabilim Dalı, Bolu.

Kennedy, P. (2002). Learning Cultures and Learning Styles: Myth-Understandings About Adult (Hong Kong) Chinese Learners. *Int. J. Of Lifelong Education*. September–October, 21 (5), 430–445.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. New Jersey: Prentice Hall, Inc., Engle Wood Cliffs.

Littlewood, W. T. (1987). *Foreign and Second Language Learning. Language Acquisition Research and Its Implication For The Classroom*. USA: Cambridge University Pres.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Sınavına Başvuran Aday Öğrencilerin Öğrenme Biçemlerinin İncelenmesi

- Loo, R. (2002). The Distribution of Learning Styles and Types for Hard and Soft Business Majors. *Educational Psychology*. 22 (3), 349-360.
- Mahiroğlu, A. (1999). G.Ü. Teknik Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri. 4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 1. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Matthews, D. B. (1991). The Effect of Learning Style on Grades of First-Year College Students. *Research in Higher Education*. 32(3), 253-268.
- Matthews, D. B. (1996). An Investigation of Learning Styles and Perceived Academic Achievement for High School Students. *Clearing House*. 69 (4), 249-255.
- McCarthy, B. (1987). The 4MAT System: Teaching to Learning Styles With Right/Left Mode Techniques. Barrington: Excel, Inc.
- NOH, M.M. and MUHAMMAD, F. (2005). *Learning Styles in Tertiary Education: The Case of Universiti Utara Malaysia*. <<http://www.uum.edu.my/fskp/seminar/islm3/fullpaper/masanita.pdf>> adresinden, 12 Nisan 2007 tarihinde alınmıştır.
- Numanoğlu, G. ve Şen, B. (2006). Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri. 15. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 13-15 Eylül. Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Muğla.
- Otrar, M. (2006). Öğrenme Stilleri ile Yetenekler, Akademik Başarı ve ÖSS Başarısı Arasındaki İlişkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, İstanbul.
- Park, C. C. (1997). Learning Style Preferences of Korean, Mexican, Armenian-American and Anglo Students' in Secondary School. *NASP*. 81 (585), 103-111.
- Peker, Murat. (2003). Öğrenme Stilleri ve 4 MAT Yönteminin Öğrencilerin Matematik Tutum ve Başarılarına Etkisi. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Eğitimi Bilim Dalı.
- Reid, J. (1987). The Learning Style Preferences of ESL Students. *TESOL Quarterly*. 21 (1), 87-111.
- Shaw, G. and Marlow, N. (1999). The Role of Student Learning Styles, Gender, Attitudes and Perceptions on Information and Communication Technology Assisted Learning. *Computers & Education*. 224, 33 (4) 223-234.
- Şimşek, N. (2002). BİG 16 Öğrenme Biçemleri Envanteri. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*. 1 (1), 33-47.
- Şirin, A. ve Güzel, A. (2006). Üniversite Öğrencilerinin Öğrenme Stilleri İle Problem Çözme Becerileri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 6 (1), 231-264.
- Tabanlıoğlu, S. (2003) Orta Düzey Öncesi Akademik Amaçlarla İngilizce Öğrenen Öğrencilerin Öğrenme Stilleri Tercihleri ve Dil Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Taylor, L. (2001). Learning Styles Preferences of Athletic Training Students and Athletic Training Educators: Similarities, Differences and Impact On Academic Performance. Ph.D Thesis. Texas Teach University.

Tepehan, T. (2004). Deniz Harp Okulu 1. Sınıf ğrencilerinin Mezun Oldukları Lise ve Lisans Ders Grupları İle ğrenme Stilleri ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Teziç, I. (1994). Bilkent Üniversitesi Yabancı Dil Hazırlık Okulu'ndaki (BUSEL) Yabancı Dili İngilizce (EFL) Olan ğrencilerin ğrenme Stil Tercihleri İle Dil Başarısı Arasındaki İlişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bilkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Truluck, J. E. and Courtenay, B. C. (1999). Learning Style Preferences Among Older Adults. *Educational Gerontology*. 25, 221-236.

Ülgen, G. (1997). Eğitim Psikolojisi. İstanbul: Alkım Yayınevi.

Yıldırım, B. ve Çirkinoglu, A. G. (2005). Orta ğretim 1. Sınıf ve 2. Sınıf ğrencilerinin Fizik Dersine Yönelik Tutumları ile ğrenme Stilleri Arasındaki İlişki. XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, 28-30 Eylül. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.